

## 1. Inleiding

Provinciale Staten zijn verantwoordelijk voor de opdrachtverstrekking met betrekking tot de controle van de jaarrekening. Naast de controle op de getrouwheid dient tevens een controle op de rechtmatigheid te worden uitgevoerd. De rechtmatigheidscontrole door de accountant is daarom een aanvulling op de langer bestaande getrouwheidscontrole. De uitkomsten van de rechtmatigheidscontrole zullen samen met de uitkomsten van de getrouwheidscontrole in een accountantsverklaring worden opgenomen. Om deze reden wordt in dit controleprotocol tevens verwezen naar de getrouwheidsaspecten, waaraan door de accountant altijd al aandacht werd besteed.

Ter voorbereiding en inkadering van de uitvoering van de rechtmatigheidstoets moeten uw staten nog een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt. Object van dit onderzoek is de jaarrekening 2006 en daarmee tevens het financiële beheer over het jaar 2006 zoals uitgeoefend door of namens ons college.

### 1.1 Wettelijk kader

De Provinciewet, artikel 217, schrijft voor dat Provinciale Staten een of meer accountants aanwijzen als bedoeld in artikel 393, eerste lid, Boek 2, van het Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 201 van de Provinciewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van deze opdrachtverlening aan de accountant kan Provinciale Staten nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapportagetoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financiële beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zal zijn.

Met dit controleprotocol stellen Provinciale Staten nadere aanwijzingen vast ten behoeve van de rechtmatigheidstoets die specifiek van toepassing zijn voor het jaar 2006.

### 1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets in het kader van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapportagetoleranties.

## 2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 217 van de Provinciewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 201 van de Provinciewet bedoelde jaarrekening gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de provinciale verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college van Gedeputeerde Staten opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens Algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 van de Provinciewet (BBV)
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens Algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217, zesde lid, van de Provinciewet (Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten/BAPG) evenals de Richtlijnen voor de Accountantscontrole bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het BAPG dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

### 3. Te hanteren goedkeurings- en rapportagetoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële handelingen. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties, deelwaarnemingen en extrapolatie.

In het BAPG zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Provinciale Staten mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. De minimumeisen zijn:

| Soorten accountantsverklaring              |             |                |                    |            |
|--------------------------------------------|-------------|----------------|--------------------|------------|
|                                            | Goedkeurend | Met beperking  | Oordeel-onthouding | Afkeurend  |
| Fouten in de jaarrekening (% van lasten)   | $\leq 1\%$  | $> 1\% < 3\%$  | -                  | $\geq 3\%$ |
| Onzekerheden in de controle (% van lasten) | $\leq 3\%$  | $> 3\% < 10\%$ | $\geq 10\%$        | -          |

De definitie van de goedkeuringstolerantie is de volgende:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantverklaring.

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

In het hiervoor opgenomen schema, waarin de minimumeisen zijn aangegeven, zijn de goedkeuringstolerantie opgenomen zoals door Provinciale Staten zijn vastgesteld voor het controlejaar 2006.

Voor de rapporteringstolerantie stellen Provinciale Staten als maatstaf dezelfde grenzen vast als voor de goedkeuringstolerantie.

### 4. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheid

De controle op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2006 is limitatief gericht op het volgende.

#### 4.1 Het begrotingscriterium

Getoetst moet worden of bij het overschrijden van de geraamde bedragen met inbegrip van de begrotingswijzingen mogelijk sprake is van onrechtmatige uitgaven. Deze overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van Provinciale Staten. Voor de afsluitende oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door Provinciale Staten geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten.

#### 4.2 Voorwaardencriterium (externe wet-en regelgeving)

De naleving van wettelijke kaders, zoals die in bijlage a " Externe regelgeving" is opgenomen, waarbij de aspecten recht, hoogte en duur aan de orde komen. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

#### 4.3 Voorwaardencriterium ( interne regelgeving)

De naleving van de regelgeving van de provincie Flevoland zelf, zoals in bijlage b "Provinciale verordeningen en beleidsregels" is opgenomen, waarbij de aspecten recht, hoogte en duur aan de orde komen. Ook hier geldt weer dat de inventarisatie alleen bestaat uit interne regelingen die directe financiële beheershandelingen tot gevolg hebben of kunnen hebben. Ze worden in de rechtmatigheidscontrole betrokken voor zover deze een materiele financiële impact hebben.

In dien en voor zover bij de accountantscontrole materiele financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door PS of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Collegebesluiten dienen in ieder geval in het oordeel over rechtmatigheid te worden betrokken voor zover ze een noodzakelijke uitwerking zijn van rijks- of provinciale regelgeving.

#### 5. Bijlagen:

Bijlage a: Externe regelgeving

Bijlage b: Provinciale verordeningen en beleidsregels.